

UNIVERSITAT
D'ANDORRA

Guia de llenguatge inclusiu a la Universitat d'Andorra

Grup de Recerca en Llengües

- 2023 -

Grup de Recerca en Llengües (GREL)

Plaça de la Germandat, 7, AD600, Sant Julià de Lòria

T. +376 734000 - uda@uda.ad

Continguts

INTRODUCCIÓ	3
1. RECURSOS INCLUSIUS	5
1.1. Formes genèriques.....	6
1.1.1. Noms invariables	6
1.1.2. Noms epicens	6
1.1.3. Noms col·lectius	7
1.1.4. Construccions metonímiques.....	7
1.1.5. Expressions neutres.....	7
1.1.5.1. Documents.....	8
1.1.6. Pronoms inclusius.....	9
1.2. Formes dobles	9
1.2.1. Concordança en l'ús de formes dobles	11
1.2.2. Casos especials	12
1.2.2.1. Denominacions de professions i càrrecs	12
1.2.3. Documents	13
1.3. Gènere no marcat	13
1.3.1. Adaptacions poc naturals.....	14
2. CONTEXTOS	15
2.1. Referència a persones determinades	15
2.1.1. Casos especials	17
2.1.1.1. La paraula “gerenta”	17
2.1.1.2. Qualificacions.....	17
2.1.1.3. Categories professionals del professorat	17
2.1.2. Documents	18
2.2. Referència a una persona sense concretar de qui es tracta.....	19
2.2.1. Casos especials	20
2.2.1.1. La paraula “estudiant”	20
2.2.1.2. La paraula “persona”	20
2.2.2. Documents	21
2.3. Referència a una pluralitat de persones	21
2.3.1. Casos especials	22
2.3.1.1. La paraula “estudiantat”	22
2.3.1.2. La paraula “persones”	22
2.3.2. Documents	23
3. ESTRATÈGIES	23
4. CONSIDERACIONS FINALS	25
BIBLIOGRAFIA	26
ANNEXOS	28

INTRODUCCIÓ

La Universitat, a més de ser, d'acord amb la definició tradicional dels diccionaris, una institució docent i de recerca on són impartits els estudis superiors de les diverses branques del saber i són atorgats els títols corresponents, és un espai de coneixement on interactuen persones d'edats, sexes, identitats de gènere, orientacions sexuals, ètnies, nacionalitats, creences i diferents diversitats funcionals. Totes aquestes persones formen part de la comunitat educativa i han de ser representades, mai discriminades, en tot allò que generi la Universitat d'Andorra (UdA). Accions com ara la impartició d'una classe, un discurs de benvinguda al curs, un formulari o un reglament han de tenir present aquesta diversitat i han de vetllar perquè, mitjançant l'ús d'un llenguatge inclusiu, tothom se senti respectat i inclòs en la vida universitària. Certament, el llenguatge és una eina útil per aconseguir la inclusió en el món universitari, així com en qualsevol altre àmbit de la societat. No obstant això, l'afany perquè tothom quedi inclòs en allò que es diu o s'escriu sovint genera produccions forçades o artificioses, per culpa d'un desplegament de tècniques que, tot cercant l'ús igualitari del llenguatge, malauradament pot arribar a dificultar la comprensió d'allò que es vol expressar.

L'any 2022, l'UdA ha emprès accions de compromís amb la inclusió de tota la seva comunitat com ara el Pla d'igualtat de gènere o els protocols que garanteixen l'accessibilitat per a tothom. En aquest marc d'actuacions, el Grup de Recerca en Llengües contribueix a la consolidació del Pla d'igualtat de gènere de l'UdA, publicant una guia de llenguatge inclusiu adaptat a l'àmbit universitari.

En aquesta línia de treball i, amb l'objectiu de proporcionar des de l'UdA uns recursos fàcilment aplicables en la producció de continguts, presentem les directrius següents, recollides en forma de guia. Aquest document pretén ser un punt de partida formal en l'avenç de l'UdA cap a un llenguatge més inclusiu, però serà també una guia orientativa dinàmica i oberta a totes les futures aportacions de la comunitat que la puguin enriquir i millorar.

Aquest document consta de quatre punts i dos annexos. El primer punt recull els recursos inclusius (formes genèriques, formes dobles i gènere no marcat). L'ordre en què apareixen aquests recursos no és casual, sinó que respon al fet que, en un context concret amb possibles opcions, l'UdA es decanta per emprar, com a primera opció, les formes genèriques; com a segona opció, les formes dobles, i en darrer terme, per les connotacions sexistes o androcèntriques que pot tenir, el masculí com a gènere no marcat. En el segon punt es desenvolupen contextos específics en què hom es pot trobar amb relació als referents (una persona concreta, una persona sense concretar de qui es tracta i una pluralitat de persones). En el tercer punt es detallen les estratègies perquè un text esdevingui inclusiu i en el quart, en forma de consideracions finals, es deixa la porta oberta a modificacions futures.

Dins dels punts esmentats, hi ha petites graelles amb exemples del que és inclusiu (en color verd) i el que no (en color vermell), i, quan escau, hi ha un apartat (*Documents*) on s'especifica en quins textos s'hauria d'aplicar el recurs descrit. Aquesta informació, amb l'objectiu de facilitar-ne la consulta a l'hora d'haver d'escriure un text, ha estat compilada en l'annex 1. I finalment, en l'annex 2 hi ha una graella amb expressions problemàtiques que apareixen sovint en l'àmbit universitari i que aquí han estat resoltes amb les solucions inclusives proposades per l'UdA.

1. RECURSOS INCLUSIUS

El llenguatge inclusiu es pot descriure com aquella forma d'ús de les paraules que busca que tots els éssers humans se sentin igualment representats i que aquesta representació sigui digna¹. Així doncs, una producció oral o escrita deixa de ser discriminatòria o androcèntrica —entenent l'androcentrisme com la visió del món i de la cultura centrada en el punt de vista masculí— quan tothom s'hi sent inclòs i tractat amb respecte.

Amb l'objectiu d'evitar discriminacions per raó de sexe en els continguts que es generin a l'UdA, els dos principis que han de prevaldre són els següents:

1. Quan ens referim a una persona concreta, cal utilitzar les formes adequades al sexe d'aquesta persona.
2. Quan ens referim a persones no concretes, oferim diversos recursos d'inclusió a tenir en compte i la persona usuària d'aquesta guia haurà de valorar-ne la idoneïtat segons el context. En el cas, però, que tots els recursos siguin aplicables, s'haurà de seguir l'ordre següent:
 - **Primera opció:** forma genèrica
 - **Segona opció:** formes dobles
 - **Tercera opció:** el masculí plural com a gènere no marcat

Cal remarcar que una gran part dels exemples d'ús del llenguatge inclusiu que es descriuen en aquest document fan referència a discriminacions per raó de sexe, ja que en la llengua predomina aquest tipus de desigualtat entre homes i dones en

¹ L'Apòstrof. (2021). *Català inclusiu i natural*. Barcelona. Recuperat de <https://apostrof.coop/catala-inclusiu.pdf>

comparació amb altres col·lectius. No obstant això, la guia recull aplicacions d'expressions inclusives envers tota la diversitat que poden mostrar les persones. Tanmateix, quan es recomana l'ús d'un llenguatge no-androcentrista, es beneficien també tots els altres col·lectius que sovint es discriminen per totes les raons exposades anteriorment (edat, orígens, orientació sexual, etc.).

1.1. Formes genèriques

Entenem com a *formes genèriques* totes aquelles formes que no s'identifiquen amb un gènere concret i que, per tant, no són excloents. Cal donar preferència a aquest recurs, ja que no comporta l'ús de formes dobles —ús que sovint té com a resultat textos feixucs de llegir i interpretar— ni l'ús del masculí com a gènere no marcat —ús que cal evitar per defugir possibles males interpretacions o connotacions androcèntriques. Sota el nom de *formes genèriques* incloem noms invariables pel que fa al gènere, noms epicens, noms col·lectius, construccions metonímiques, expressions neutres i pronoms inclusius.

1.1.1. Noms invariables

Els noms invariables pel que fa al gènere són un bon recurs inclusiu: *agent, aspirant, estudiant, membre, participant, professional, responsable, representant*, etc. Cal anar amb compte, però, amb aquells mots que els determinaran o qualificaran (articles determinants i adjectius).

1.1.2. Noms epicens

Els noms epicens es refereixen indistintament als gèneres existents amb independència que formalment siguin noms masculins o femenins. Són noms epicens: *criatura, ésser humà, individu, infant, nadó, part, persona o víctima*.

1.1.3. Noms col·lectius

Els noms col·lectius permeten fer referència a una pluralitat de persones d'un mateix grup, estament o categoria. A l'hora d'utilitzar-los, però, cal ser curosos i parar atenció, ja que potser no totes les persones que formen part d'aquell col·lectiu es veuen afectades pel que s'està dient. Són noms col·lectius: *alumnat, professorat, plantilla, funcionariat, voluntariat, etc.*

1.1.4. Construccions metonímiques

Les construccions metonímiques —construccions en què l'acció, la funció o l'organisme substitueixen la persona— permeten, com els noms col·lectius, fer referència a una pluralitat de persones: *comunitat universitària, cos funcional, equip docent, personal auxiliar, personal de secretaria, poble andorrà, classe política, autoria, repartiment, justícia, etc.*

Tal com passa amb els noms col·lectius, a l'hora d'utilitzar aquestes construccions cal assegurar-se que tothom que en formi part es vegi afectat pel que s'està dient.

1.1.5. Expressions neutres

Les expressions neutres són una bona eina per aconseguir la inclusió en allò que es diu o s'escriu. Cal tenir en compte, doncs, les expressions següents:

EN COMPTE DE	RECOMANEM
<i>Benvinguts</i>	<i>Us donem la benvinguda</i>
<i>Us esperem a tots i totes!</i>	<i>Us hi esperem!</i>
<i>Organitzadors:</i>	<i>Organitzat per: / Organitzen:</i>
<i>Col·laboradors:</i>	<i>Amb la col·laboració de: / Col·laboren:</i>

<i>Patrocinadors:</i>	<i>Amb el patrocini de: / Patrocinen:</i>
<i>Redactors:</i>	<i>Redactat per:</i>
<i>Si està interessat en</i>	<i>Si teniu interès en</i>
<i>Formació de psicòleg</i>	<i>Formació en psicologia</i>

1.1.5.1. Documents

En documents amb espais per emplenar, com ara impresos o formularis electrònics, i en documents esquemàtics, com ara llistes, taules o gràfics, recomanem l'ús de fórmules neutres, sense variació de gènere:

EN COMPTES DE	RECOMANEM
<i>Sr./Sra.:</i> <i>El/la sol·licitant:</i>	<i>Nom i cognoms:</i>
<i>Nascut/uda a:</i>	<i>Lloc de naixement:</i>
<i>Llicenciat/ada en:</i>	<i>Amb la llicenciatura de:</i>
<i>Graduat/ada en:</i>	<i>Amb el grau de:</i>

En el cas d'impresos i formularis, si no és indispensable per a un tractament òptim de la informació compilada, recomanem que no es demani la identitat de gènere de la persona que els haurà d'emplenar.

Si s'ha d'incloure un apartat sobre gènere, es pot incloure una opció d'*altres*.

EN COMPTES DE	RECOMANEM
<i>Home</i> <i>Dona</i>	<i>Home</i> <i>Dona</i> <i>Altres</i>

En el cas que aquesta informació sigui necessària per contactar la persona enquestada o per incloure la perspectiva de gènere en l'anàlisi de les dades, també recomanem demanar-la de la manera següent:

<i>Home</i> <i>Dona</i> <i>Identitat no-binària</i>

En aquest cas, proposem la inclusió de la identitat no-binària, entesa com la identitat de gènere que se situa fora de la classificació binària home/dona.

1.1.6. Pronoms inclusius

Sempre que sigui possible, s'utilitzaran pronoms sense marca de gènere:

EN COMPTES DE	RECOMANEM
<i>tots</i>	<i>tothom</i>
<i>el qui / el que, la qui / la que, els qui / els que, les qui / les que / article + nom</i>	<i>qui</i>

El tractament a utilitzar és el de vós (amb desplegament pronominal inclusiu: *us, -vos*) i no pas el de vostè.

EN COMPTES DE	RECOMANEM
<i>L'informem... (a vostè)</i>	<i>Us informem... (a vós)</i>
<i>La informem... (a vostè)</i>	
<i>Volem informar-lo... (a vostè)</i>	<i>Volem informar-vos... (a vós)</i>
<i>Volem informar-la... (a vostè)</i>	

1.2. Formes dobles

De vegades no es disposa d'una forma genèrica per referir-se a algú. En aquests casos, el recurs recomanat és l'ús de **formes dobles**, emprat, però, amb prudència, ja que el missatge que es vol oferir, si no es va amb compte amb el desplegament de formes dobles, es pot veure seriosament afectat pel que fa a l'extensió i la comprensió.

Les formes dobles poden ser **senceres** o **abreujades**:

RECOMANEM	Observacions
<i>subscriber o subscriptora</i> <i>companys i companyes</i>	Forma doble sencera (recomanem posar primer la forma masculina, excepte en casos on es vulgui visibilitzar especialment la presència de dones)
<i>subscriber/a</i>	Forma doble abreujada (posarem sempre primer la forma masculina)

A l'hora d'escriure les **formes dobles abreujades**, s'ha de seguir l'estructura següent:

Forma masculina + barra inclinada + terminació femenina.

- *alumne/a*
- *professor/a*

Per saber quina és la terminació femenina adequada, cal fixar-se si hi ha variacions gràfiques (lletres, accent o dièresi) respecte a la forma masculina. Si n'hi ha, la terminació femenina es forma amb totes les lletres que hi ha a partir de la vocal tònica de la paraula, incloent-hi aquesta².

- *degà/ana*
- *secretari/ària*
- *investigadors/ores*
- *directors/ores*

Si no n'hi ha, la terminació femenina es forma només amb la darrera lletra:

- *director/a*
- *rector/a*
- *doctorand/a*

En el cas de monosíl·labs i altres paraules breus, s'escriu la forma femenina sencera:

- *rei/reina*

² Per a més exemples de formes abreujades: [Optimot](#)

- *veí/veïna*
- *soci/sòcia*

A l'hora de redactar un text, les formes dobles senceres són les preferibles, mentre que les abreujades tenen un ús limitat (en impresos, formularis electrònics i llistes i quan hi ha problemes d'espai).

EN COMPTES DE	RECOMANEM
<i>Ho haurà de signar el/la rector/a.</i>	<i>Ho haurà de signar el rector o rectora.</i>

1.2.1. Concordança en l'ús de formes dobles

Quan es coordinen dos noms de gènere diferent, per evitar exclusions i ambigüitats, es fa concordar l'adjectiu que els qualifica amb el nom masculí i aquest nom apareix en primer lloc:

EN COMPTES DE	RECOMANEM
<i>els homes i les dones més ben valorades</i> (cas d'exclusió) <i>les dones i els homes més ben valorats</i> (cas d'ambigüitat)	<i>els homes i les dones més ben valorats</i>

Pel que fa als articles, quan es tracta d'una coordinació amb la conjunció *i*, recomanem posar-los tots:

EN COMPTES DE	RECOMANEM
<i>els homes i dones més ben preparats</i>	<i>els homes i les dones més ben preparats</i>

En canvi, quan es tracta d'una coordinació amb la conjunció *o*, per evitar l'exclusió, no s'ha de doblar l'article:

EN COMPTES DE	RECOMANEM
<i>Ho han de confirmar els tutors o les tutores.</i>	<i>Ho han de confirmar els tutors o tutores.</i>

Quan les formes dobles hagin de ser substituïdes per un pronom feble, aquest pronom serà masculí:

EN COMPTES DE	RECOMANEM
<i>Contacteu amb el professor o professora per informar-lo o informar-la de la reunió.</i>	<i>Contacteu amb el professor o professora per informar-lo de la reunió.</i>

1.2.2. Casos especials

1.2.2.1. Denominacions de professions i càrrecs

Si és una denominació formada per un nom i un adjectiu variable, es recomana repetir el nom i l'adjectiu en la forma pertinent: *l'auxiliar administratiu o auxiliar administrativa*.

Si és una denominació formada per un nom i un adjectiu invariable, es recomana no repetir l'adjectiu: *el pèrit o pèrita judicial*.

Amb els substantius invariables, es pot utilitzar la forma doble per a l'article i un únic substantiu, sempre que no se n'abusi.

EN COMPTES DE	RECOMANEM
<i>Els estudiants</i>	<i>Els i les estudiants</i>
<i>El cap d'estudis</i>	<i>El o la cap d'estudis</i>

Aquesta recomanació no és vàlida per a noms invariables que s'apostrofen en ambdós casos:

EN COMPTES DE	RECOMANEM
<i>el o l'agent</i>	<i>l'agent</i>
<i>el o l'auxiliar</i>	<i>l'auxiliar</i>

En aquest sentit, cal recordar les normes d'apostrofació i l'excepció que afecta les paraules femenines començades per *i-*, *u-*, *hi-* o *hu-* àtones, que no s'apostrofen:

EN COMPTES DE	RECOMANEM
<i>el o la intendent</i>	<i>l'intendent o la intendent</i>

1.2.3. Documents

Les formes dobles se solen emprar en salutacions de cartes genèriques, circulars i correus electrònics genèrics, en llistes de sortides professionals i ofertes de feina, en impresos i formularis electrònics i en titulars i eslògans; en el darrer cas en plural, per tal de fer visibles les dones.

Pel que fa a les salutacions de cartes genèriques, circulars i correus electrònics genèrics, recomanem les fórmules dobles següents:

RECOMANEM	Observacions
<i>Benvolgut senyor, benvolguda senyora,</i>	(Si no sabem el nom de la persona a qui va adreçat el document.)
<i>Senyors i senyores,</i>	
<i>Senyores i senyors,</i>	(Com a recurs visibletzador)

1.3. Gènere no marcat

En català, el masculí és el gènere no marcat, atès que, partint dels noms que es flexionen, afegint-hi un morfema (generalment *-a*), es genera el femení corresponent (*professor* > *professora*). El masculí és el terme no marcat i el femení és el marcat, i per economia lingüística s'ha aprofitat el terme no marcat per incloure-hi també el marcat, característica pròpia de l'estructura gramatical de les llengües romàniques.

Aquest caràcter no marcat es veu clarament en altres regles gramaticals, com ara en les construccions amb elements neutres. Aquests elements concorden amb el masculí i no pas amb el femení (*allò era bo* i no pas **allò era bona*).

L'ús de la categoria gramatical no marcada pel que fa al gènere —en el cas del català, el masculí— no s'hauria d'entendre com una pràctica discriminatòria. No obstant això, el gènere no marcat en català presenta un problema evident i és que el masculí compleix dues funcions alhora: una d'específica —referir-se només a individus mascles— i una altra de genèrica - referir-se en singular a qualsevol persona de la qual desconeixem el sexe o gènere i en plural a totes les persones d'una determinada classe o grup—, i això genera ambigüitats o falses interpretacions, ocasiona problemes de comprensió i de vegades inclou les dones en circumstàncies que no les afecten, entre altres mancances d'aquest recurs. Per aquest motiu, l'ús del masculí com a gènere no marcat ha de ser força limitat en les produccions de la Universitat. De fet, aquest serà el darrer recurs a utilitzar —abans recorrerem, si és possible, a les formes genèriques i a les formes dobles, en aquest ordre— i, en cas d'haver-lo d'utilitzar, es pot incloure una nota prèvia o un aclariment a peu de pàgina en el document on aparegui.

EXEMPLE

Nota prèvia: En aquest document es fa servir la forma no marcada *doctorands* per fer referència a les persones que ostentaran aquest càrrec.

1.3.1. Adaptacions poc naturals

Hi ha casos en els quals es fa referència a un grup de persones però que no es recomana canviar a les formes genèriques o dobles perquè no encaixen de forma natural en el llenguatge que es fa servir.

Exemple:

Si volem dir "*Experts mundials en intel·ligència artificial es reuneixen a Tokio*", no sonaria natural canviar-ho per "*Persones expertes mundials en intel·ligència artificial es reuneixen a Tokio*".

Un altre exemple seria el terme “**doctorands**”. El plural masculí no té alternativa inclusiva en la llengua i per tant s’ha de mantenir.

En algunes ocasions es pot arribar a parlar de “**persona doctoranda**”, però valorar la seva naturalitat i idoneïtat segons el context.

Es recomana no fer servir l’expressió “**estudiant de doctorat**”, ja que un doctorand o doctoranda té un estatus més específic que el d’estudiant.

2. CONTEXTOS

2.1. Referència a persones determinades

Quan es fa referència a persones determinades, sobretot pel que fa a la seva professió, titulació o càrrec, s’ha d’emprar la forma masculina o femenina d’acord amb el sexe d’aquestes persones.

HEM DE DIR
<i>Ester Vilarrubla Escales, ministra</i>
<i>Miquel Nicolau Vila, rector</i>
<i>Montserrat Casalprim Ramonet, directora</i>
<i>La rectora de la Facultat de Veterinària, Maite Martín, i el rector de la Facultat de Dret, Xavier Pons, han visitat les instal·lacions.</i>
<i>Meritxell Coma i Mireia Torres, doctorandes</i>

Aquest ús, però, no és adequat en el cas d’haver de redactar un text que hagi de tenir validesa durant un període superior al del càrrec ocupat per aquesta persona. En aquest cas, atès que el càrrec podrà ser ocupat més endavant per una altra persona, potser de sexe diferent, convé utilitzar, en aquest ordre, un nom genèric, una denominació doble o, en última instància, el masculí plural com a gènere no marcat amb l’aclariment pertinent.

HEM DE DIR
1a opció: <i>La direcció lliurarà els títols.</i>
2a opció: <i>El director o directora lliurarà els títols.</i>
3a opció (menys recomanable): <i>Els directors lliuraran els títols.</i>

Pel que fa als noms invariables, hom pot diferenciar el sexe amb l'article o amb altres especificadors amb flexió de gènere (numerals, indefinits i alguns quantitatius).

HEM DE DIR
<i>la cap d'estudis</i>
<i>algunes docents</i>
<i>dues membres de l'equip</i>

Quan les denominacions de professions, càrrecs o titulacions estan formades per un nom i un adjectiu, s'han de fer concordar amb el sexe de la persona a la qual es refereixen. Cal tenir present, però, que algunes paraules són invariables.

HEM DE DIR
<i>l'enginyera agrònoma</i> (referint-nos a una dona)
<i>la directora adjunta</i> (referint-nos a una dona)
<i>l'auxiliar administratiu</i> (referint-nos a un home) / <i>l'auxiliar administrativa</i> (referint-nos a una dona)

En cas de dubte a l'hora d'escriure professions, titulacions i càrrecs en català, cal consultar les obres de referència següents: el [DIEC](#), diccionari normatiu disponible en versió impresa³ i versió digital⁴, el [TERMCAT](#)⁵, recull de terminologia en versió digital, i la *Nomenclatura de gestió universitària*, recollida pel TERMCAT.

³ Institut d'Estudis Catalans (2007). *Diccionari de la llengua catalana*. 2a ed. Barcelona: Enciclopèdia Catalana i Edicions 62.

⁴ <<http://dlc.iec.cat>>

⁵ <<http://termcat.cat>>

2.1.1. Casos especials

2.1.1.1. La paraula “gerenta”

Pel que fa a l'ús de *gerent* o *gerenta* per fer referència al càrrec de gerència ocupat per una dona, l'opció recomanada és *gerenta*, ja que, tot i que no apareix en la versió impresa del DIEC, ja es troba en la seva versió digital i també en el TERMCAT. Aquesta recomanació és extensiva als seus derivats, com ara *vicegerenta*.

EN COMPTE DE	RECOMANEM
<i>La gerent ha convocat una reunió.</i>	<i>La gerenta ha convocat una reunió.</i>

2.1.1.2. Qualificacions

Quant a les qualificacions, cal emprar la forma masculina quan es fa referència a la qualificació (*apte, no apte, aprovat, no presentat*), i la forma flexionada quan es fa referència a la persona que ha rebut aquesta qualificació.

HEM DE DIR
<i>La Maria ha obtingut la qualificació d'apte.</i>
<i>La Maria és apta per a aquesta feina.</i>
<i>Cal assistir al 80% de la formació per obtenir un aprovat.</i>

2.1.1.3. Categories professionals del professorat

Pel que fa a les categories professionals del professorat, s'empra una forma o una altra, en masculí o femení, depenent del sexe de la persona a qui fa referència aquella categoria i tenint en compte que hi ha paraules invariables.

MASCULÍ	FEMENÍ
<i>professor adjunt</i>	<i>professora adjunta</i>
<i>professor agregat</i>	<i>professora agregada</i>
<i>professor ajudant</i>	<i>professora ajudant</i>
<i>professor associat</i>	<i>professora associada</i>

<i>professor col·laborador</i>	<i>professora col·laboradora</i>
<i>professor contractat</i>	<i>professora contractada</i>
<i>professor emèrit</i>	<i>professora emèrita</i>
<i>professor honorari</i>	<i>professora honorària</i>
<i>professor interí</i>	<i>professora interina</i>
<i>professor lector</i>	<i>professora lectora</i>
<i>professor visitant</i>	<i>professora visitant</i>

2.1.2. Documents

En documents personalitzats (cartes adreçades a una persona concreta, correus electrònics, contractes, certificats, títols i resolucions), s'ha d'evitar la forma doble i emprar la que correspongui en cada cas. Això suposa haver de tenir dos models de redacció segons el tipus de document.

No obstant això, a l'hora de contactar amb una persona que s'identifica com a persona no-binària, es recomana evitar fórmules masculines o femenines, eliminant determinants o fent desdoblaments només en cas que sigui inevitable.

EN COMPTES DE	RECOMANEM
<i>Benvolguda Maria,</i>	<i>Maria,</i> <i>Benvolgut/uda Maria,</i>
<i>L'equip del Joan Torra, el Xavier Freixa i la Maria Pujal.</i>	<i>L'equip de Joan Torra, Xavier Freixa i Maria Pujal. (entenent que Maria s'ha identificat com a persona no-binària)</i>

Així mateix, en aquests documents i en qualsevol altre que es generi s'ha d'evitar el tractament de *senyoreta*, amb connotacions sexistes (en masculí no es fa la distinció entre *senyoret* i *senyor*).

Per tal de visibilitzar les autores de les publicacions, a l'hora de citar referències bibliogràfiques, recomanem que es faci aparèixer el nom sencer en comptes de posar-hi només la inicial o només el cognom. Aquesta recomanació es pot aplicar dins del text quan el nom i el cognom es pot integrar en una frase:

EN COMPOTES DE	RECOMANEM
Segons Bastida (2018), la comunicació electrònica té un fort component emocional.	Segons <i>Carolina Bastida</i> (2018), la comunicació electrònica té un fort component emocional.

En cas que no es vulgui modificar el format de citació en el text, també es pot afegir la professió o el càrrec en femení al costat de la citació:

EN COMPOTES DE	RECOMANEM
Segons Bastida (2018), les emocions són determinants en la comunicació electrònica.	Segons <i>la lingüista Bastida</i> (2018), les emocions són determinants en la comunicació electrònica.

2.2. Referència a una persona sense concretar de qui es tracta

Quan es fa referència a una persona sense concretar de qui es tracta, amb l'objectiu d'aconseguir la inclusió, s'han d'utilitzar, sempre que sigui possible, noms epicens, que es refereixen indistintament a tots els sexes amb independència que formalment siguin noms masculins o femenins (*criatura, ésser humà, individu, infant, nadó, part, persona, víctima*); noms invariables pel que fa al gènere (*agent, aspirant, estudiant, membre, participant, professional, responsable, representant*); la metonímia, l'ús de l'acció, la funció o l'organisme en comptes de la persona, i el tractament de *vós*. Quan no és possible utilitzar formes genèriques, es pot recórrer a les formes dobles, preferentment senceres.

EN COMPTES DE	RECOMANEM
<i>Els drets de l'alumne</i>	<i>Els drets de l'estudiant</i>
<i>L'interessat en el projecte</i>	<i>La persona interessada en el projecte</i>
<i>L'home és intel·ligent.</i>	<i>L'ésser humà és intel·ligent.</i>
<i>El càrrec de president</i>	<i>El càrrec de presidència</i>
<i>Volem informar-lo/la...</i>	<i>Volem informar-vos...</i>

2.2.1. Casos especials

2.2.1.1. La paraula "estudiant"

La paraula *estudiant* és recollida pels diccionaris de referència com a invariable pel que fa al gènere. La paraula *estudianta* també apareix en els diccionaris, però és poc utilitzada. Així doncs, recomanem *estudiant* com a forma inclusiva. No passa el mateix amb la paraula *alumne*, ja que la forma femenina corresponent (*alumna*) està plenament consolidada.

EN COMPTES DE	RECOMANEM
<i>el carnet d'alumne</i>	<i>el carnet d'estudiant</i>

2.2.1.2. La paraula "persona"

La paraula *persona*, nom epicè, és una bona eina d'inclusió. No obstant això, s'ha d'anar amb compte amb l'ús d'aquesta paraula, ja que de vegades pot canviar el significat d'allò que es vol expressar o pot generar frases sense sentit.

EN COMPTES DE	RECOMANEM
<i>La persona treballadora rebrà una bonificació.</i>	<i>El treballador o treballadora rebrà una bonificació.</i>
<i>La persona pot patir càncer d'ovari.</i>	<i>La dona pot patir càncer d'ovari.</i>

2.2.2. Documents

En documents de caràcter legal o normatiu (reglaments, convocatòries, convenis, etc.), s'han d'emprar, com a primera opció, formes genèriques; com a segona opció, formes masculines i femenines senceres, especialment en singular, i en darrer terme, com a opció menys recomanable, noms amb el gènere no marcat.

En aquests documents preval el càrrec o l'òrgan per damunt de la persona que l'ocupa en un moment determinat i, per assegurar la validesa del contingut generat, cal tenir present que els càrrecs podran ser ocupats per altres persones, homes o dones, més endavant.

EN COMPTES DE	RECOMANEM
<i>La candidatura a president</i>	<i>La candidatura a la presidència</i>
<i>L'informe per al rector</i>	<i>L'informe per al rectorat</i>
<i>Entrega al secretari</i>	<i>Entrega a secretaria</i>

2.3. Referència a una pluralitat de persones

Per fer referència a una pluralitat de persones d'un mateix grup o categoria professional, es poden utilitzar noms epicens, noms col·lectius, noms invariables pel que fa al gènere (escrits en plural i sense article) o construccions metonímiques. Quan no és possible utilitzar formes genèriques, es pot recórrer a les formes dobles, preferentment senceres o, en darrer terme, el nom en masculí plural amb l'aclariment de gènere no marcat.

RECOMANEM
<i>Cerquem professionals</i>
<i>Les persones presents a la reunió</i>
<i>El professorat es reunirà demà.</i>

L'equip docent es reunirà demà.

Els professors es reuniran demà. (Opció menys recomanable)

Alguns col·lectius i construccions metonímiques: *el professorat, l'equip docent, l'alumnat, el personal de secretaria, el personal auxiliar, la comunitat universitària, el funcionariat, el cos funcional, la gent d'Andorra, el poble andorrà, la joventut, el jovent, la gent gran, la ciutadania.*

Cal anar amb compte, però, a l'hora d'utilitzar aquests mots perquè de vegades no són aplicables a tots els contextos. Només ho són quan s'està parlant del col·lectiu complet i es respecta el grau de formalitat.

2.3.1. Casos especials

2.3.1.1. La paraula "estudiantat"

Quant a la paraula *estudiantat*, es recomana evitar-la perquè no apareix recollida en el DIEC i tampoc no es considera arrelada en l'àmbit educatiu. En aquest cas, la paraula *estudiants* és l'opció recomanada.

2.3.1.2. La paraula "persones"

S'ha d'anar amb compte amb l'ús de la paraula *persones*, ja que de vegades pot canviar el significat d'allò que es vol expressar o pot generar frases sense sentit.

EN COMPTES DE	RECOMANEM
<i>Les persones responsables de cada departament lliuraran un informe. (entenent que són persones que tenen el valor de la responsabilitat)</i>	<i>Els responsables de cada departament lliuraran un informe.</i>
<i>Si les persones embarassades...</i>	<i>Si les dones embarassades...</i>

2.3.2. Documents

Les sol·licituds s'han d'adreçar, en general, a l'òrgan, centre o unitat administrativa competent, i no pas al càrrec ni a la persona que l'ocupa en aquell moment.

3. ESTRATÈGIES

Hi ha estratègies, sovint petites modificacions, per fer que un text esdevingui inclusiu. Aquestes estratègies es podran aplicar només quan el context ho permeti. Les més emprades són:

La substitució del determinant amb marca de gènere (*el, la, els, les, etc.*) per un pronom o un altre determinant que no en tingui (*tothom, qualsevol, ningú, cap, etc.*).

EN COMPTES DE	RECOMANEM
<i>l'interès del sol·licitant</i>	<i>l'interès de qualsevol sol·licitant</i>

L'eliminació de l'article o de qualsevol determinant amb flexió de gènere si el text ho permet i no canvia el significat.

EN COMPTES DE	RECOMANEM
<i>La conferència s'adreça als professionals de la comunicació.</i>	<i>La conferència s'adreça a professionals de la comunicació.</i>

La substitució del nom que es pugui flexionar per un altre d'invariable.

EN COMPTES DE	RECOMANEM
<i>el carnet d'alumne</i>	<i>el carnet d'estudiant</i>

L'ús de la passiva pronominal o reflexa.

RECOMANEM	Observacions
<i>S'han establert els requisits per accedir al curs.</i>	(Aquesta construcció no determina qui fa l'acció del verb.)

Es tindran en compte totes les notes.

L'ús d'adjectius inclusius: *docent, humà, infantil, juvenil.*

EN COMPTES DE	RECOMANEM
<i>drets de l'home</i>	<i>drets humans</i>

L'ús d'expressions que evitin la discriminació o el desprestigi per raó d'edat, sexe, orientació sexual, ètnia, orígens, nacionalitat i diferents diversitats funcionals.

EN COMPTES DE	RECOMANEM
<i>Els metges i les infermeres</i>	<i>El personal mèdic i infermer</i>
<i>L'equip del Joan Torra, el Xavier Freixa i la Maria</i>	<i>L'equip del Joan Torra, el Xavier Freixa i la Maria Pujal.</i>
<i>El senyor Espot i la senyora Gemma</i>	<i>El senyor Espot i la senyora Font</i>
<i>Immigrant il·legal</i> <i>Sense papers</i>	<i>Persona en situació administrativa no regularitzada</i>
<i>Els andorrans</i>	<i>La població andorrana</i>
<i>Transvestit</i>	<i>Persona trans, transgènere, transsexual</i>
<i>Homosexual</i>	<i>Persona LGBTI</i>
<i>Pisos pastera</i>	<i>Pisos sobreocupats</i>
<i>Persona de color</i>	<i>Persona negra</i>
<i>Estudiant de color</i>	<i>Estudiant</i>
<i>Treballar com un negre</i>	<i>Treballar molt</i>
<i>Ser un/a gitano/a</i>	<i>Ser un/a trapasser/a, embolicador/a</i>
<i>Els padrins / Els avis / La tercera edat</i>	<i>La gent gran</i>
<i>Un discapacitat</i>	<i>Una persona amb discapacitat</i>
<i>Boig/boja</i>	<i>Persona amb problemes de salut mental</i>

I l'eliminació d'expressions com ara *els dos sexes, tots dos sexes* o *ambdós sexes* en el cas de voler incloure en l'explicació les persones no-binàries.

4. CONSIDERACIONS FINALS

Les eines que proporciona aquest document serveixen per generar produccions orals i escrites inclusives en l'àmbit universitari. Hem de tenir present, però, que el català, com qualsevol altra llengua viva, és un ens que canvia al ritme que ho fa la societat i allò que pot ser acceptat lingüísticament avui pot ser modificat més endavant. Així doncs, els continguts aquí recollits seran susceptibles de modificació o d'ampliació segons les necessitats que vagin sorgint en els propers anys en el camp de la inclusió.

BIBLIOGRAFIA

- Generalitat de Catalunya. (2011). *Guia d'usos no sexistes de la llengua en els textos de l'Administració de la Generalitat de Catalunya*. Barcelona: Departament de Cultura. Recuperat de <https://llengua.gencat.cat/web/.content/documents/publicacions/altres/arxiu/guiausosnosexistes.pdf>
- Generalitat de Catalunya. (2005). *Marcar les diferències: la representació de dones i homes a la llengua*. Barcelona: Departament de la Presidència. Recuperat de https://oficinaigualtat.uib.cat/digitalAssets/297/297565_marcar-les-diferencies.-institut-catla-de-la-dona.pdf
- Grup de Treball de Qualitat Lingüística de la Xarxa Vives. (2018). *Criteris multilingües per a la redacció de textos igualitaris*. Recuperat de <https://bit.ly/3xhS6HE>
- Institut d'Estudis Catalans. (2021). *Gramàtica essencial de la llengua catalana*. Barcelona: IEC (3a edició). Recuperat de <https://geiec.iec.cat/>
- L'Apòstrof. (2021). *Català inclusiu i natural*. Barcelona. Recuperat de <https://apostrof.coop/catala-inclusiu.pdf>
- Ministeri d'Afers Socials, Joventut i Igualtat del Govern d'Andorra. (2022). *Igualtat i comunicació. Reflexions i bones pràctiques per al tractament de la diversitat i la igualtat social*. Recuperat de: <https://bit.ly/3L0sPKG>
- UAB. (2011). *Guia per a l'ús no sexista del llenguatge a la Universitat Autònoma de Barcelona*. Barcelona: UAB (2a edició). Recuperat de <https://www.uab.cat/doc/llenguatge>
- UB. *Ús no sexista de la llengua*. Recuperat de <https://www.ub.edu/cub/guiarapida.php?id=2510>
- Universitat d'Andorra. (2022). *Pla d'igualtat de gènere de la Universitat d'Andorra (2022-2025)*. Recuperat de <https://bit.ly/41Es14j>

- UOC. *Ús no sexista de la llengua*. Recuperat de <https://www.uoc.edu/portal/ca/servei-linguistic/redaccio/tractament-generes/index.html>
- Xarxa Vives d'Universitats. *Criteris multilingües per a la redacció de textos igualitaris*. Recuperat de <https://www.vives.org/book/criteris-multilingues-per-a-redaccio-textos-igualitaris>

ANNEXOS

Annex 1. Quadre resum del recurs a utilitzar segons el tipus de document

L'ordre dels recursos d'inclusió a emprar és el següent: formes genèriques, formes dobles i, en darrer terme (opció menys recomanable), el gènere no marcat. Depenent del context, es triarà el recurs més adequat per afavorir la claredat i la fluïdesa del text.

DOCUMENT	RECURS	OBSERVACIONS	EPÍGRAF
Bibliografia	Quan es fan citacions dins del text, escriure el nom de persona complet / Evitar la inicial seguida d'un punt		2.1.2
Carta genèrica	En la salutació emprar la forma doble / Tractament de vós / Emprar noms invariables, noms epicens, noms col·lectius, formes metonímiques i expressions neutres		1.1 1.2.3 2.2 2.3
Carta personalitzada	Tractament de vós / Emprar la forma que correspongui en cada cas segons el sexe de la persona destinatària / Evitar la forma doble	Calen dos models de redacció	1.1.6 2.1.2

Certificat	Emprar la forma que correspongui en cada cas segons el sexe de la persona interessada / Evitar la forma doble	Calen dos models de redacció	2.1.2
Circular	Emprar noms invariables, epicens, col·lectius, formes metonímiques i expressions neutres / En la salutació es pot emprar la forma doble		1.1 1.2.3 2.2 2.3
Contracte	Emprar la forma que correspongui en cada cas segons el sexe de les persones involucrades / Evitar la forma doble	Calen quatre models de redacció (1a part del document)	2.1.2
Conveni	Emprar formes genèriques o formes masculines i femenines senceres, especialment en singular / Emprar expressions neutres	Preval el càrrec o l'òrgan per damunt de la persona que l'ocupa en un moment determinat i, per assegurar la validesa del contingut generat, cal tenir present que els càrrecs podran ser ocupats per altres persones, homes o dones, més endavant.	2.2.2
Convocatòria	Emprar formes genèriques o formes masculines i femenines senceres, especialment en singular / Emprar expressions neutres	Preval el càrrec o l'òrgan per damunt de la persona que l'ocupa en un moment determinat i, per assegurar la	2.2.2

		validesa del contingut generat, cal tenir present que els càrrecs podran ser ocupats per altres persones, homes o dones, més endavant.	
Correu electrònic genèric	En la salutació emprar la forma doble / Emprar noms invariables, epicens, col·lectius, formes metonímiques i expressions neutres		1.1 1.2.3 2.2 2.3
Correu electrònic personalitzat	Emprar la forma que correspongui en cada cas segons el sexe de la persona destinatària / Evitar la forma doble	Calen dos models de redacció	2.1.2
Eslògan	Emprar la forma doble (en plural)	Si hi ha la intenció de fer visibles les dones	1.2.3
Formulari electrònic	En els camps on sigui possible, emprar fórmules neutres, sense variació de gènere / En la resta, emprar la forma doble abreujada		1.1.5.1 1.2
Gràfic	Quan sigui possible, emprar fórmules neutres, sense variació de gènere		1.1.5.1

Imprès	En els camps on sigui possible, emprar fórmules neutres, sense variació de gènere / En la resta, emprar la forma doble abreujada		1.1.5.1 1.2
Llista	Quan sigui possible, emprar fórmules neutres, sense variació de gènere		1.1.5.1
Llista de sortides professionals	Emprar formes neutres, parlant d'àmbits en comptes de professions, o la forma doble		1.2.3
Oferta de feina	Emprar la forma doble en la nomenclatura dels llocs de treball		1.2.3
Reglament	Emprar formes genèriques o formes masculines i femenines senceres, especialment en singular	Preval el càrrec o l'òrgan per damunt de la persona que l'ocupa en un moment determinat i, per assegurar la validesa del contingut generat, cal tenir present que els càrrecs podran ser ocupats per altres persones, homes o dones, més endavant.	2.2.2
Resolució	Emprar la forma que correspongui en cada cas segons el sexe de la persona interessada / Evitar la forma doble	Calen dos models de redacció	2.1.2

Sol·licitud	Adreçar el document a l'òrgan, centre o unitat administrativa corresponent		2.3.2
Taula	Quan sigui possible, emprar fórmules neutres, sense variació de gènere		1.1.5.1
Títol universitari	Emprar la forma que correspongui en cada cas segons el sexe de la persona interessada / Evitar la forma doble	Calen dos models de redacció	2.1.2
Titular	Emprar formes neutres o dobles i, si hi ha problemes d'espai, el masculí genèric plural.		1.2.3

Annex 2. Termes complexos quan s'utilitzen en context general

La taula següent mostra en una primera columna exemples de termes complexos (d'ús freqüent a l'àmbit universitari) a l'hora de redactar-los en format inclusiu quan s'han de fer servir en contextos generals, és a dir, quan no es coneixen les persones a qui es fa referència. Al costat de cada cas, es proposen **tres opcions de llenguatge més inclusiu**, per ordre de preferència, essent l'opció 1 la més recomanable i l'opció 3 l'última a triar. Per a la majoria de casos, es proposen com a mínim dues alternatives.

Observacions prèvies:

- Quan es proposa una opció 2 en forma desdoblada abreujada (Un/a diplomat/ada), s'ha de considerar només per formats determinats com impresos, formularis electrònics o llistes i quan hi ha problemes d'espai.
- En general, la tria d'una opció o una altra dependrà molt de que es conservi el mateix missatge. En algunes propostes s'especifica que només poden ser vàlides en cas que no canviïn el sentit de la frase, ja que depenen molt del seu context d'ús.

Termes complexos	OPCIÓ 1 mot genèric	OPCIÓ 2 forma doble	OPCIÓ 3 masculí plural
ACOMIADAT Declaració jurada de no haver estat acomiatat de forma ferma de cap administració	Declaració jurada de no haver estat objecte d' acomiadament de forma ferma de cap	Declaració jurada de no haver estat acomiatat/ada de forma ferma de cap administració	

com a conseqüència d'un expedient administratiu	administració com a conseqüència d'un expedient administratiu	com a conseqüència d'un expedient administratiu	
ADMINISTRADOR Aquest bàtxelor té sortides professionals com: administrador de bases de dades, ...	Aquest bàtxelor té sortides professionals en àmbits com: l'administració de bases de dades, ...	Aquest bàtxelor té sortides professionals com: administrador/a de bases de dades, ...	
L'administrador del compte pot consultar les enquestes i editar-les.	La persona administradora del compte pot consultar les enquestes i editar-les.	L'administrador o administradora del compte pot consultar les enquestes i editar-les.	
ADMINISTRATIU L'UdA necessita cobrir una vacant d' administratiu .	L'UdA necessita cobrir una vacant d' administració / de personal administratiu .	L'UdA necessita cobrir una vacant d' administratiu/va .	
ADVOCAT L'advocat que hagi cursat el màster en Dret a l'UdA, té un		L'advocat o advocada que hagi cursat el màster en Dret a	Els advocats que hagin cursat el màster en Dret a l'UdA,

ampli coneixement sobre la professió en el context andorrà.		l'UdA, té un ampli coneixement sobre la professió en el context andorrà.	tenen un ampli coneixement sobre la professió en el context andorrà.
ALUMNE Calen coneixements en atenció a diversitat per ajudar un alumne amb TDAH.	Calen coneixements en atenció a diversitat per ajudar l'alumnat amb TDAH.	Calen coneixements en atenció a diversitat per ajudar un alumne o alumna amb TDAH.	Calen coneixements en atenció a diversitat per ajudar els alumnes amb TDAH.
ANALISTA ECONÒMIC Un analista econòmic ha de dominar les tendències del mercat.	L'especialista en analítica econòmica ha de dominar les tendències.		Els analistes econòmics han de dominar les tendències del mercat.
APROVAT Per poder ser aprovat , l'estudiant ha de superar el 80% dels crèdits.	Per obtenir l'aprovat , cal superar el 80% dels crèdits.		Per poder ser aprovat s, els estudiants han de superar el 80% dels crèdits.
ARQUITECTE El Govern contractarà un arquitecte per al nou edifici.	El Govern contractarà un servei d'arquitectura per al		

	nou edifici. <i>[sempre que no canviï el significat]</i>	El Govern contractarà un arquitecte o arquitecta per al nou edifici.	
ASPIRANT L' aspirant seleccionat per la comissió haurà de superar una entrevista final.	L' aspirant que hagi seleccionat la comissió haurà de superar una entrevista final.	L' aspirant seleccionat/ada per la comissió haurà de superar una entrevista final.	
Un aspirant ha renunciat a la prova de selecció.	L' aspirant ha renunciat a la prova de selecció.	Un/a aspirant ha renunciat a la prova de selecció.	
ASSESSOR L'estudiant estarà sota la supervisió d' un assessor durant el període d'estades formatives.	Els estudiants estaran sota la supervisió de professionals de l'assessorament durant el període d'estades formatives.	Els estudiants estaran sota la supervisió d' un assessor o assessora durant el període d'estades formatives.	Els estudiants estaran sota la supervisió d' assessors durant el període d'estades formatives.
AUDITOR Un auditor revisarà els comptes de la institució de forma periòdica.	Un servei d'autoria revisarà els comptes de la institució de forma periòdica.	Un auditor o auditora revisarà els comptes de la institució de forma periòdica.	

<p>AUTOR</p> <p>S'ha de citar sempre l'autor de l'obra.</p>	<p>S'ha de citar sempre l'autoria de l'obra.</p>	<p>S'ha de citar sempre l'autor o autora de l'obra.</p>	<p>S'han de citar sempre els autors de l'obra..</p>
<p>AVALUAT</p> <p>L'estudiant serà avaluat durant tot el curs.</p>	<p>S'avaluarà l'estudiant durant tot el curs.</p>		<p>Els estudiants seran avaluats durant tot el curs.</p>
<p>Per poder ser avaluat, s'haurà d'assistir a un mínim del 80% del curs.</p>	<p>Per poder optar a l'avaluació, s'haurà d'assistir a un mínim del 80% del curs.</p>		<p>Per poder ser avaluats, els estudiants hauran d'assistir a un mínim del 80% del curs.</p>
<p>BATLLE</p> <p>El batlle és qui emet la sentència.</p>		<p>El o la batlle és qui emet la sentència.</p>	<p>Els batlles són els qui emeten la sentència.</p>
<p>BECARI</p> <p>Places de becari adreçades a estudiants.</p>	<p>Places amb beca adreçades a estudiants.</p>		<p>Places per a becaris adreçades a estudiants.</p>
<p>BENVINGUT</p> <p>Benvingut a la Universitat d'Andorra.</p>	<p>Et/Us donem la benvinguda a la Universitat d'Andorra.</p>	<p>Benvinguts i benvingudes a la Universitat d'Andorra. Benvinguts/udes</p>	

		a la Universitat d'Andorra.	
<p>CANDIDAT</p> <p>La Junta Acadèmica triarà el candidat finalista segons la idoneïtat del seu perfil.</p>	<p>La Junta Acadèmica triarà la candidatura finalista segons la idoneïtat del seu perfil.</p> <p><i>En altres contextos es pot fer servir "la persona candidata"</i></p>	<p>La Junta Acadèmica triarà el candidat o candidata finalista segons la idoneïtat del seu perfil.</p>	
<p>CAPAÇ</p> <p>El bàtxelor en Informàtica forma l'estudiant perquè sigui polivalent i capaç de...</p>	<p>El bàtxelor en Informàtica forma l'estudiant perquè sigui polivalent i tingui capacitats /competències per a...</p>		<p>El bàtxelor en Informàtica forma els estudiants perquè siguin polivalents i capaços de...</p>
<p>COL-LABORADOR</p> <p>El professor col-laborador ha de penjar el pla docent de la seva formació al campus.</p>	<p>El professorat col-laborador ha de penjar el pla docent de la seva formació al campus.</p>		<p>Els professors col-laboradors han de penjar el pla docent de la seva formació al campus.</p>
<p>CLIENT</p> <p>El client ha de dirigir-se a la recepció...</p>	<p>La clientela ha de dirigir-se a la recepció...</p>	<p>El client o clienta ha de dirigir-se a la recepció...</p>	<p>Els clients han de dirigir-se a la recepció...</p>

		El client/a ha de dirigir-se a la recepció...	
COMPTABLE Un comptable és expert en...	Una persona comptable és experta en... <i>(si es posa sense article es pot utilitzar “professional de la comptabilitat”)</i>	Un o una comptable és una persona experta en...	
CONSULTOR Un consultor és expert en	Una persona consultora és experta en... <i>(si es posa sense article es pot utilitzar “professional de la consultoria”)</i>	Un consultor o consultora és una persona experta en...	
COORDINADOR El coordinador ofereix a l'estudiant tutories sobre el pla d'estudis.	Les coordinacions ofereixen a l'estudiant tutories sobre el pla d'estudis.	El coordinador o coordinadora ofereix a l'estudiant tutories sobre el pla d'estudis.	Els coordinadors ofereixen a l'estudiant tutories sobre el pla d'estudis.

<p>CREADOR</p> <p>El concurs premia el millor creador de continguts en català.</p>	<p>El concurs premia la millor creació de continguts en català.</p> <p><i>(sempre que no canviï el significat)</i></p>	<p>El concurs premia el millor creador o creadora de continguts en català.</p>	<p>El concurs premia els millors creadors de continguts en català.</p>
<p>DEFENSOR DELS DRETS I DELS DEURES</p> <p>El Defensor dels drets i dels deures es va crear l'any 2000.</p>		<p>La figura del Defensor o Defensora dels drets i dels deures es va crear l'any 2000.</p>	
<p>DELEGAT</p> <p>El delegat de cada classe ha de venir a la reunió.</p>	<p>La persona delegada de cada classe ha de venir a la reunió.</p>	<p>El delegat o delegada de cada classe ha de venir a la reunió.</p>	<p>Els delegats de cada classe han de venir a la reunió.</p>
<p>DESENVOLUPADOR</p> <p>Un desenvolupador d'aplicacions informàtiques ha de saber anglès.</p>	<p>Les persones que desenvolupen aplicacions informàtiques han de saber anglès.</p>	<p>Un desenvolupador o desenvolupadora d'aplicacions informàtiques ha de saber anglès.</p>	<p>Els desenvolupadors d'aplicacions informàtiques han de saber anglès.</p>

<p>DIPLOMAT Es busca un diplomata en Informàtica per ocupar...</p>	<p>Es busca una persona diplomada / amb la diplomatura en Informàtica per ocupar... / Es busca personal diplomata en Informàtica per ocupar...</p>	<p>Es busca un diplomata o diplomada en Informàtica per ocupar...</p>	
<p>DIRECTIU Un alt directiu d'empresa ha de dominar diverses llengües.</p>	<p>Una persona que ocupa altes direccions d'empresa ha de dominar diverses llengües.</p>	<p>Un alt directiu o alta directiva d'empresa ha de dominar diverses llengües.</p>	<p>Els alts directius d'empresa han de dominar diverses llengües.</p>
<p>DIRECTOR DE CENTRE El director de centre té dedicació plena.</p>	<p>La direcció / Les direccions de centre tenen dedicació plena.</p>	<p>El director o directora de centre tenen dedicació plena.</p>	<p>Els directors de centre tenen dedicació plena.</p>
<p>DIRECTOR DE TESI Un director de tesi els orientarà al llarg del camí.</p>	<p>La direcció de tesi els orientarà al llarg del camí.</p>	<p>Un director o directora de tesi els orientarà al llarg del camí.</p>	

<p>DOCENT L'UdA busca un docent per a l'àrea d'empresa.</p>	<p>L'UdA busca docent/personal docent per a l'àrea d'empresa. / L'UdA vol cobrir una plaça/vacant de docent per a l'àrea d'empresa.</p>	<p>L'UdA busca un o una docent per a l'àrea d'empresa. L'UdA busca un/a docent per a l'àrea d'empresa.</p>	
<p>DOCTORAND El doctorand ha de lliurar el projecte de recerca.</p>		<p>El doctorand o doctoranda ha de lliurar el projecte de recerca. El doctorand/a ha de lliurar el projecte de recerca.</p>	<p>Els doctorands han de lliurar el projecte de recerca.</p>
<p>DOCTOR Ha de tenir el títol de doctor. / Ha de ser doctor.</p>		<p>Ha de tenir el títol de doctor/a. / Ha de ser doctor/a.</p>	
<p>Un doctor de l'UdA té drets i deures.</p>		<p>Un doctor o doctora de l'UdA té drets i deures.</p>	<p>Els doctors de l'UdA tenen drets i deures.</p>

<p>EMPRENEDOR</p> <p>Un emprenedor ha de ser molt creatiu.</p>	<p>Una persona emprenedora ha de ser molt creativa.</p>	<p>Un emprenedor o emprenedora ha de tenir molta creativitat.</p>	<p>Els emprenedors han de ser molt creatius.</p>
<p>EMPRESARI</p> <p>Un empresari pot cursar aquesta formació.</p>	<p>Una persona empresària pot cursar aquesta formació.</p>	<p>Un empresari o empresària pot cursar aquesta formació.</p>	<p>Els empresaris poden cursar aquesta formació.</p>
<p>ENQUESTAT</p> <p>L'enquestat ha respost majoritàriament que no.</p>	<p>Les persones enquestades han respost majoritàriament que no.</p>	<p>Els enquestats i enquestades han respost majoritàriament que no.</p>	<p>Els enquestats han respost majoritàriament que no.</p>
<p>ESTUDIANT</p> <p>Un estudiant de màster pot accedir al programa de Doctorat.</p>	<p>L'estudiant / Qualsevol estudiant de màster pot accedir al programa de Doctorat.</p> <p><i>(Cal prioritzar opcions sense article o amb article determinat en singular. Evitar</i></p>	<p>Un o una estudiant de màster pot accedir al programa de Doctorat.</p>	<p>Els estudiants de màster poden accedir al programa de Doctorat.</p>

	<i>estudianta, estudiantat o alumnat)</i>		
EXPEDIENTAT L' expedientat haurà de presentar la documentació...	La persona expedientada / haurà de presentar la documentació...	L'expedientat o expedientada haurà de presentar la documentació...	Els expedientats hauran de presentar la documentació...
EXPERT Busquem un expert en comptabilitat.	Busquem una persona experta en comptabilitat. <i>(es pot substituir pel mot invariable "especialista/ especialistes" sense article o amb article determinat en singular, si no canvia el significat)</i>	Busquem un expert o experta en comptabilitat.	Busquem experts en comptabilitat.
FILL Permís per raó d'atenció a un fill menor de nou mesos.		Permís per raó d'atenció a un fill o filla menor de nou mesos.	Permís per raó d'atenció a fills menors de nou mesos.

<p>FORMADOR</p> <p>El formador ha de signar el formulari.</p>	<p>La persona formadora ha de signar el formulari.</p>	<p>El formador o formadora ha de signar el formulari</p>	<p>Els formadors han de signar el formulari.</p>
<p>FUNCIONARI</p> <p>El personal de l'UdA no té la condició de funcionari.</p>	<p>El personal de l'UdA no pertany al funcionariat/ cos funcionarial.</p>		<p>El personal de l'UdA no té la condició de cos de funcionaris.</p>
<p>GERENT</p> <p>El gerent té dedicació plena a la Universitat.</p>	<p>La gerència/ persona encarregada de la gerència té dedicació plena a la Universitat.</p>	<p>El gerent o gerenta té dedicació plena a la Universitat.</p>	
<p>GESTOR</p> <p>Aquest curs és ideal per a un gestor d'empreses.</p>	<p>Aquest curs és ideal per a una persona encarregada de la gestió d'empreses.</p>	<p>Aquest curs és ideal per a un gestor o gestora d'empreses.</p>	<p>Aquest curs va és ideal per a gestors d'empreses.</p>
<p>GUANYADOR</p> <p>El guanyador del concurs serà obsequiat amb...</p>	<p>La persona guanyadora del concurs serà obsequiada</p>	<p>El guanyador o guanyadora serà obsequiat amb..</p>	

	amb... / El premi del concurs serà...		
INSCRIT Un inscrit que no s'identifiqui correctament no podrà rebre el certificat.	Una persona inscrita que no s'identifiqui correctament no podrà rebre el certificat.	Un inscrit o inscrita que no s'identifiqui correctament no podrà rebre el certificat.	Els inscrits que no s'identifiquin correctament no podran rebre el certificat.
INVESTIGADOR L'investigador haurà de presentar la documentació abans del curs.	El personal investigador haurà de presentar la documentació abans del curs.	L'investigador o investigadora haurà de presentar la documentació abans del curs.	Els investigadors hauran de presentar la documentació abans del curs.
INTERESSAT L'interessat ha de presentar la sol·licitud dins del termini establert.	La persona interessada ha de presentar la sol·licitud dins del termini establert.	L'interessat o interessada ha de presentar la sol·licitud dins del termini establert.	Els interessats han de presentar la sol·licitud dins del termini establert.
JUGADOR Es tracta d'un videojoc en el qual el jugador ha de demostrar que no era l'assassí.	Es tracta d'un videojoc en el qual la persona que hi juga ha de demostrar que no és l'assassina.	Es tracta d'un videojoc en el qual el jugador o jugadora ha de demostrar que no ha comès l'assassinat.	Es tracta d'un videojoc en el qual els jugadors han de demostrar que no són els assassins.

<p>LLICENCIAT</p> <p>Per accedir a la formació cal ser licenciat.</p>	<p>Per accedir a la formació cal tenir una llicenciatura.</p>	<p>Per accedir a la formació cal ser licenciat o llicenciada.</p>	<p>Només els llicenciats poden accedir a la formació.</p>
<p>MAGISTRAT</p> <p>Per fomentar l'accés a la professió de magistrat.</p>		<p>Per fomentar l'accés a la professió de magistrat/ada</p>	
<p>MATRICULAT</p> <p>Cal que hi hagi un mínim de 16 matriculats.</p>	<p>Cal que hi hagi un mínim de 16 persones matriculades / matrícules /inscripcions.</p>		
<p>MEDIADOR</p> <p>Per ser mediador cal superar un postgrau.</p>	<p>Per ser professional de la mediació cal superar un postgrau.</p>	<p>Per ser mediador o mediadora cal superar un postgrau.</p>	
<p>MEMBRE</p> <p>Un membre del grup de recerca serà l'encarregat de liderar la reunió.</p>	<p>Una persona del grup de recerca serà l'encarregada de liderar la reunió.</p>	<p>Un o una membre del grup de recerca serà l'encarregat de liderar la reunió.</p>	

<p>MESTRE Vols ser mestre de maternal o de primera ensenyança?</p>	<p>Vols dedicar-te a la docència a maternal o a primera ensenyança? / Vols ser docent de maternal o de primera ensenyança?</p>	<p>Vols ser mestre o mestra de maternal o de primera ensenyança?</p>	
<p>PARTICIPANT El participant rebrà eines per fer la tasca.</p>	<p>La persona participant rebrà eines per fer la tasca. / Cada participant rebrà eines per fer la tasca.</p>		<p>Els participants rebran eines per fer la tasca.</p>
<p>PATROCINADOR El patrocinador tindrà el logotip en un lloc preferent.</p>	<p>L'entitat patrocinadora tindrà el logotip en un lloc preferent. / Qui patrocini l'activitat tindrà el logotip en un lloc preferent.</p>		<p>Els patrocinadors tindran el logotip en un lloc preferent.</p>

	En altres contextos es pot fer servir: Amb el patrocini de: / Patrocina: / Patrocinen:		
PONENT El ponent s'ha de situar al faristol.	La persona ponent s'ha de situar al faristol.	El o la ponent s'ha de situar al faristol.	En contextos en què sigui possible, eviteu l'article: <i>"Trobada de ponents"</i>
PROFESSIONAL Les competències del futur professional de l'administració li permetran treballar en un gran ventall d'empreses.		Les competències com a futur/a professional de l'administració li permetran treballar en un gran ventall d'empreses.	Les competències dels futurs professionals de l'administració li permetran treballar en un gran ventall d'empreses.
PROFESSOR El professor de l'assignatura farà l'avaluació al final del semestre.	El professorat/el personal docent de l'assignatura farà l'avaluació al final del semestre. <i>(si no canvia el significat)</i>	El professor o professora de l'assignatura farà l'avaluació al final del semestre.	

<p>PROGRAMADOR</p> <p>Un programador informàtic ha de conèixer la IA.</p>	<p>Tot / Qualsevol professional de la programació informàtica ha de conèixer la IA.</p>	<p>Un programador o programadora informàtic ha de conèixer la IA.</p>	<p>Els programadors informàtics han de conèixer la IA.</p>
<p>PSICÒLEG</p> <p>En casos necessaris, el servei recomana l'orientació d'un psicòleg.</p>	<p>En casos necessaris, el servei recomana una orientació psicològica.</p>	<p>En casos necessaris, el servei recomana la orientació d'un psicòleg o psicòloga.</p>	
<p>REPRESENTANT</p> <p>Un representant del personal docent acudirà a la reunió.</p>	<p>Una persona representant del personal docent acudirà a la reunió.</p>	<p>Un o una representant del personal docent acudirà a la reunió.</p>	
<p>RESPONSABLE</p> <p>S'ha d'assignar un responsable d'estades formatives.</p>	<p>S'ha d'assignar una persona responsable d'estades formatives.</p>	<p>S'ha d'assignar un o una responsable d'estades formatives.</p>	
<p>SECRETARI JUDICIAL</p>	<p>Per fomentar l'accés a un càrrec de secretaria judicial...</p>	<p>Per fomentar l'accés a la professió de secretari o</p>	

Per fomentar l'accés a les professions de secretari judicial...		secretària judicial... / de secretari/ària judicial...	
SOL·LICITANT El sol·licitant haurà de presentar tota la documentació.	La persona sol·licitant / Cada /Qualsevol sol·licitant haurà de presentar tota la documentació.	El o la sol·licitant haurà de presentar la documentació.	Els sol·licitants hauran de presentar tota la documentació.
SUPERVISOR El supervisor s'encarregarà de revisar els informes.	La persona supervisora/ encarregada de la supervisió s'encarregarà de revisar els informes.	El supervisor o supervisora s'encarregarà de revisar els informes.	
TÈCNIC L'informe ha d'estar signat per un tècnic industrial.	L'informe ha d'estar signat per una persona tècnica industrial.	L'informe ha d'estar signat per un tècnic o tècnica industrial.	

<p>Volem contractar un tècnic superior per als Serveis informàtics.</p>	<p>S'ha obert una plaça de personal tècnic superior per als Serveis informàtics.</p>	<p>Volem contractar un tècnic o tècnica superior per als Serveis informàtics. / Volem contractar un/a tècnic/a superior per als Serveis informàtics.</p>	
<p>TITULAT Un titulat en Ciències de l'Educació de l'UdA podrà graduar-se en Educació Infantil.</p>	<p>Una persona titulada en Ciències de l'Educació de l'UdA podrà graduar-se en Educació Infantil.</p>	<p>Un titulat o titulada en Ciències de l'Educació de l'UdA podrà graduar-se en Educació Infantil.</p>	<p>Els titulats en Ciències de l'Educació de l'UdA podran graduar-se en Educació Infantil.</p>
<p>TREBALLADOR Un treballador de l'UdA ha de complir els requisits establerts en el seu contracte.</p>	<p>El personal / La plantilla de l'UdA ha de complir els requisits establerts en el seu contracte. / Les persones que treballen a l'UdA han de complir...</p>	<p>El treballador o treballadora de l'UdA ha de complir els requisits establerts en el seu contracte.</p>	<p>Els treballadors de l'UdA han de complir els requisits establerts en el seu contracte.</p>

<p>TUTOR (ACADÈMIC, DE TESI)</p> <p>El tutor ha de lliurar un informe al final de cada semestre.</p>	<p>El professorat tutor ha de lliurar un informe al final de cada semestre. <i>(si no canvia el sentit)</i></p>	<p>El tutor o tutora ha de lliurar un informe al final de cada semestre.</p>	<p>Els tutors han de lliurar un informe al final de cada semestre.</p>
<p>UNIVERSITARI</p> <p>L'estudiant universitari ha de passar una prova de nivell abans de formalitzar la matrícula.</p>	<p>L'estudiant de la universitat ha de passar una prova de nivell abans de formalitzar la matrícula.</p>		<p>Els estudiants universitaris han de passar una prova de nivell abans de formalitzar la matrícula.</p>
<p>USUARI</p> <p>L'usuari del servei tindrà accés a tots els seus recursos.</p>	<p>La persona usuària del servei tindrà accés a tots els seus recursos.</p>	<p>L'usuari/ària del servei tindrà accés a tots els seus recursos.</p>	<p>Els usuaris del servei tindran accés a tots els seus recursos.</p>
<p>VICERECTOR</p> <p>El cessament del vicerector correspon a...</p>	<p>El cessament del vicerectorat correspon a... <i>(si no canvia el sentit)</i></p>	<p>El cessament del vicerector o vicerectora correspon a...</p>	

<p>VISITANT</p> <p>El visitant rebrà un obsequi.</p>	<p>Cada visitant rebrà un obsequi. / Les persones visitants rebran un obsequi.</p>	<p>El o la visitant rebrà un obsequi.</p>	<p>Els visitants rebran un obsequi.</p>
--	--	--	--

Annex 3. Casos excepcionals

A la taula següent es presenten casos excepcionals en què són els homes els que queden invisibilitzats pel fet de tractar-se de professions tradicionalment molt feminitzades:

<p>INFERMERA</p> <p>L'infermera ha de saber fer cures bàsiques en acabar aquest curs.</p> <p>Les tasques d'una infermera són essencials per a una bona recuperació dels pacients.</p>	<p>L'estudiant d'infermeria / El personal d'infermeria ha de saber fer cures bàsiques en acabar aquest curs.</p> <p>Les tasques d'infermeria/ del personal infermer són essencials per a una bona recuperació dels pacients.</p>	<p>L'infermera o infermera ha de saber fer cures bàsiques en acabar aquest curs.</p> <p>Les tasques d'un infermer o infermera són essencials per a una bona recuperació dels pacients.</p>	<p>Els estudiants d'infermeria han de saber fer cures bàsiques en acabar aquest curs.</p> <p>Les tasques dels infermers són essencials per a una bona recuperació dels pacients.</p>
--	--	--	--

<p>LLEVADORA</p> <p>El bàtxelor d'especialització en Infermeria obstetricoginecològica té com a objectiu formar llevadores.</p>		<p>El bàtxelor d'especialització en Infermeria obstetricoginecològica té com a objectiu formar llevadors i llevadores. <i>(proposta per donar visibilitat als homes)</i></p>	
<p>SECRETÀRIA</p> <p>Per a qualsevol dubte, cal posar-se en contacte amb la secretària d'administració.</p>	<p>Per a qualsevol dubte, cal posar-se en contacte amb el personal de secretaria d'administració.</p>	<p>Per a qualsevol dubte, cal posar-se en contacte amb el secretari/ària d'administració.</p>	